

Dialogo schrijven - Lente vs. Herfst

Stel dat de seizoenen echte personages zijn, en het tegen elkaar opnemen. Dat gebeurt in de volgende opdracht:

Schrijf een dialoog van een discussie tussen de Herfst en de Lente over wie van de twee het beste seizoen is.

Doelen van de opdracht

- beargumenteren
- een levendige dialoog schrijven
- optie: het karakter van elk seizoen verwerken in de dialoog
- oefenen met interpunctie en de regels van een dialoog
- informatie verwerken in een dialoog, werken met tegenstelling in een tekst

Deze opdracht vraagt best wat van kinderen en het is goed om een voorbeeld en een stappenplan in te zetten. Deel de les op in stukken. Bijvoorbeeld eerst inzoomen op de schrijfwijze rond een dialoog en daarna werken aan de argumenten en de dialoog zelf. Wanneer de kinderen nog nooit een dialoog hebben geschreven, is deze opdracht waarschijnlijk te pittig.

Stappen

- Bespreek de begrippen: dialoog, discussie en argumenten.
- Geef kinderen een dialoog uit een boek en bespreek de schrijfwijze en interpunctie (zie achterkant voor de regels).
- Laat kinderen eerst argumenten voor zowel de Herfst als de Lente bedenken en opschrijven in twee kolommen. Nodig ze uit om te kijken welke argumenten bij elkaar passen omdat ze tegengesteld zijn. Bijvoorbeeld: Lente vindt de bladeren zo mooi en frisgroen. Herfst vindt de kleuren van dat seizoen veel mooier en diverser. Waarop Lente weer kan reageren met het feit dat bladeren in de herfst snel zullen sterven.
- Als extra uitdaging werken de kinderen de persoonlijkheid van beide seizoenen uit. Kies een eigenschap of een gemoedstoestand: rustig, opvliegend, hooghartig, zenuwachtig, aardig, humeurig, vrolijk, zwaarmoedig, ongeïnteresseerd, enz... Kunnen de kinderen deze in de dialoog verwerken?

Lees verder...

Didactische aanwijzingen

- Schrijven is meer dan je penpunt op het papier: je zegt de zinnen als het ware in je hoofd. Of hardop. Wanneer kinderen het lastig vinden een dialoog te schrijven zou je ze de dialoog eerst in tweetallen kunnen laten oefenen.
- Benoem en bespreek de termen die horen bij een dialoog: aanhalings-tekens (openen, sluiten), dialooglabel, komma, citaat.
- Afspraak: begin bij wisseling van spreker altijd op een nieuwe regel. Zo is het voor de lezer duidelijk dat er een nieuwe spreker aan het woord is.
- Een dialooglabel geeft aan wie iets zegt. Bijv: **'Ik ga naar huis,' zei de muis.** Deze hoeft je niet altijd te gebruiken. Je kunt een gesproken zin ook koppelen aan een actie. **De muis stak zijn neus in de lucht. 'Ik ga naar huis.'** Ook kun je variëren met het werkwoord: zei, piepte, fluisterde, enz. Maar doe dit spaarzaam, want vaak leidt het af.
- Eventueel kunnen kinderen eerst de dialoog schrijven en daarna de interpunctie plaatsen. Werk ernaar toe dat het een gewoonte wordt.

Regels voor dialogen

Bij elke nieuwe spreker/wisseling van spreker start je op een nieuwe regel.

Een gesproken zin (citaat) start met een enkel aanhalingsteken (openen), een hoofdletter, en sluit met een leesteken en weer een enkel aanhalingsteken (sluiten). Gebruik de ELDA-regel: Eerst Leesteken, Dan Aanhalingsteken.

Als het dialooglabel eerst komt, volgt er een dubbele punt. **De muis zei: 'Ik ga naar huis.'**

Als het label erna komt, loopt de zin door. Je krijgt dan geen punt, maar een komma (of vraagteken of uitroepteken). Voorbeelden:

'Ik ga naar huis,' zei de muis.

'Ik ga naar huis!' riep de muis.

'Ga jij naar huis?' vroeg de muis.